

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **J. F.,** zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,** se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2016, č. j. DSH/5350/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 6. 2017, č. j. 30 A 110/2016 – 32,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení nadepsaného rozsudku Krajského soudu v Plzni, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2016, č. j. DSH/5350/16. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Nepomuk (dále jen „správní orgán“) ze dne 29. 3. 2016, č. j. DOP/5857/2016-SDP2 MÚ/DOP/3222/15, kterým byla stěžovateli dle § 125f odst. 3 za využití § 125c odst. 4 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o

změnách některých zákonů, v rozhodném znění (dále též jen „zákon o silničním provozu“), uložena pokuta ve výši 1500 Kč za spáchání správního deliktu ve smyslu § 125f odst. 1 uvedeného zákona.

[2] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku mj. popsal zjištění učiněná na základě obsahu správního spisu. Součástí správního spisu je oznámení přestupku podle § 58 odst. 3 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v rozhodném znění (dále jen „zákon o přestupcích“; zrušen s účinností od 1. 7. 2017 zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů), ze kterého vyplývá, že dne 13. 6. 2015 v 15:23 hodin bylo zaznamenáno automatizovaným technickým prostředkem - rychloměrem typu TPH III-SR výr. č. 593-100/60867 na pozemní komunikaci v obci Nepomuk, ul. Plzeňská u domu č. p. 238, směr České Budějovice překročení maximální dovolené rychlosti motorového vozidla registrační značky X. V měřeném úseku je nejvyšší dovolená rychlost stanovena na 50 km/hod. Vozidlu byla v tomto úseku naměřena rychlost 66 km/h, po odečtení povolené tolerance měřidla 63km/h. Vozidlo tak překročilo dovolenou rychlost o 13 km/h. Dále je součástí správního spisu dokumentace k přestupku s pořízenou fotografií předmětného vozidla, z níž je dobře seznatelná poznávací značka vozu. Následně byl stěžovatel jakožto provozovatel vozidla dle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu vyzván písemností ze dne 3. 8. 2015 k uhrazení částky 750 Kč nebo ke sdělení totožnosti řidiče vozidla. Na tuto výzvu žalobce nereagoval. Žalobce byl výzvou ze dne 2. 12. 2015 vyzván na základě § 60 zákona o přestupcích k podání písemného vysvětlení, konkrétně ke sdělení totožnosti řidiče vozidla. Žalobce podáním ze dne 22. 12. 2015 prostřednictvím svého zmocněnce, společnosti FLEET Control, s.r.o., IČO 24149322, se sídlem Smetanovo nábř. 327/14, Praha 1, sdělil, že vozidlo řídil P. K., nar. X, bytem Č. 601/23, P. 6. Správní orgán zaslal následně dne 13. 1. 2016 P. K. výzvu k podání vysvětlení ve věci podezření ze spáchání přestupku, především pak ke sdělení totožnosti řidiče vozidla. Dne 22. 2. 2016 P. K. správnímu orgánu sdělil, že vozidlo v inkriminovaný den řídil on, a že se k přestupkovému jednání doznává. Dne 25. 2. 2016 správní orgán dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích věc odložil. Správní orgán v záznamu o odložení věci uvedl, že neuvěřil tvrzení, že P. K. vozidlo skutečně řídil. Pokládal je za nevěrohodné a účelové. Správním orgánem totiž bylo vedeno další řízení o správním deliktu z téhož dne, tj. dne 13. 6. 2015 v době 15:27 hodin na stejném místě, kde došlo opět k překročení nejvyšší dovolené rychlosti, avšak s jiným vozidlem. V obou těchto případech vystupovala jako zmocněnkyně provozovatele vozidla společnost FLEET Control, s.r.o., a i v druhém případě byl jako řidič v době přestupku uveden P. K., přičemž i tehdy obdržel správní orgán I. stupně doznání pana P. K., že vozidlo řídil, avšak odmítl k tomuto vypovídat. Správní orgán uvedl, že v obou těchto případech došlo s různými vozidly odlišných provozovatelů, z různých částí České republiky, v krátkém časovém úseku (rozmezí čtyř minut), na stejném místě, k překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci Nepomuk. Z fotodokumentace k uvedeným případům ze dne 13. 6. 2015 lze dovodit, že se nejedná o totožného řidiče. Při podrobnějším zkoumání má totiž jeden řidič tvář viditelně porostlou vousy, kdežto druhý nikoli, rysy spodní části obličeje jsou na první pohled rozdílné (kulatá a špičatá brada) a dále má každý jiné oblečení - jeden řidič má tričko s límečkem do rozhalenky, kdežto druhý má tričko bez límečku, ke krku, bez rozhalenky. Představa, že by se řidič vozidla, který projel měřeným místem v 15:23 hod v obci Nepomuk, stihl během čtyř minut nějakým způsobem přemístit zpět na začátek obce, přitom provést výše

uvedené změny na své osobě, nasednout do jiného vozidla, zařadit se s tímto do silničního provozu a znovu projet v 15:27 hod s překročením nejvyšší dovolené rychlosti měřeným místem, je podle názoru správního orgánu zcela absurdní.

[3] Krajský soud se neztotožnil s žalobní námitkou nedostatečnosti kroků přijatých správním orgánem za účelem zjištění identity osoby pachatele přestupku (řidiče vozidla). Přisvědčil naopak správnímu orgánu v tom, že doznání P. K. k předmětnému přestupkovému jednání bylo očividně účelové a zcela nevěrohodné. Z fotografií obou vozidel, jež měl P. K. řídit, je patrné, že řidič v jednotlivých případech není jednou a tou samou osobou. Z důvodu krátké časové prodlevy mezi oběma konkurujícími přestupkovými jednáními (přibližně 3 minuty) nelze usuzovat, že by se řidič mezitím stihl převléknout, vyměnit vozidlo, vrátit se před měřený úsek pozemní komunikace a tímto následně projet, navíc se zmíněnou úpravou vzezření tváře řidiče (jedna z fotografií vyobrazuje řidiče s vousy, druhá řidiče bez vousů). Jelikož správní orgán neměl indicie o jakémkoli jiném v úvahu připadajícím konkrétním řidiči vozidla stěžovatele, nepochybil, když věc podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu odložil a projednal správní delikt provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 téhož zákona. Krajský soud rovněž podotkl, že v případě předmětného správního deliktu zákon nestanoví povinnost správního orgánu provést ve věci ústní jednání. Bylo na správním orgánu, aby vyhodnotil, je-li nařízení ústního jednání ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníka nezbytné. V nynější věci správní orgán nepochybil, když ústní jednání nenařídil, neboť rozhodoval na základě dostatečných písemných podkladů. Nařízení ústního jednání nebylo podle krajského soudu nezbytné ani pro uplatnění práv stěžovatele. Ten měl dostatečnou možnost seznámit se s poklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30, proto krajský soud uzavřel, že ve správním řízení nedošlo k porušení zásady ústnosti. Dále krajský soud konstatoval, že neshledal ani porušení zásady bezprostřednosti. Správní orgán vyrozuměl stěžovatele s dostatečným předstihem o provedení listinných důkazů mimo ústní jednání. Stěžovatel se k tomuto úkonu správního orgánu nedostavil. Následně byl řádně poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, čehož rovněž nevyužil.

[4] Pokud stěžovatel v žalobě namítal, že v měřeném úseku je nejvyšší povolená rychlost jízdy 70 km/h, krajský soud k tomuto uvedl, že danou námitku uplatnil stěžovatel prvně právě až v žalobě a nadto ji nepodpořil žádnými důkazními návrhy. Naproti tomu skutečnost, že v daném úseku měření rychlosti byla maximální povolená rychlost stanovena na 50 km/h, vyplývá ze záznamu o měření, který je součástí správního spisu. Krajský soud proto neměl důvody pochybovat o správnosti údaje uvedeného v záznamu o měření, a to tím spíš, že přestupek byl spáchán v obci, kde je standardně zákonem povolená maximální rychlost 50 km/h (§ 18 odst. 4 zákona o silničním provozu). Skutkový stav byl proto dle názoru krajského soudu zjištěn správními orgány řádně a dostatečně.

[5] Konečně shledal krajský soud nedůvodnou i námitku protiústavnosti objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40, z něhož současně obsáhle citoval a s tam vyjádřenými názory vyjádřil své ztotožnění, ústící v konstataci nedůvodnosti příslušné žalobní námitky.

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V obecné rovině tudíž namítá nezákonnost napadeného rozsudku, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení. Tento kasační důvod konkretizuje tak, že je nerozhodné, zda byl identický řidič vozidla oznámen též jiným provozovatelem vozidla. Z pohledu stěžovatele je relevantní pouze to, že zapůjčil své vozidlo P. K., který s ním spáchal přestupek. Proto jej stěžovatel následně kontaktoval a předal mu výzvu k úhradě určené částky. P. K. následně nabídl, že stěžovatele může zastupovat prostřednictvím společnosti svého bratra, FLEET Control, s.r.o., disponující datovou schránkou, s tím, že správní orgán vyrozumí o tom, že vozidlo skutečně řídil při spáchání přestupku on. Stěžovatel namítá, že v jiné věci mohl být P. K. označen jako řidič jiného vozidla nedůvodně, omylem, chybou v evidenci nebo tím, že měl vozidlo zapůjčeno, ale dále je svěřil jiné osobě. Odkazuje-li krajský soud na jiné správní řízení, v němž měl P. K. rovněž podle svých slov figurovat jako řidič jiného vozidla, se kterým byl v téže době spáchán přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, pak toto nemůže obstát, neboť po panu K. nelze spravedlivě požadovat, aby si pamatoval na minutu přesně čas, v němž měřeným úsekem projížděl. Je tudíž možné, že se P. K. nesprávně doznal k řízení motorového vozidla v krajským soudem odkazované věci. Krajský soud proto pochybil, pokud pouze na základě možného omylu P. K. v jeho vyjádřeních naznal, že tato jsou toliko účelová.

[7] Stěžovatel je toho názoru, že správní orgán disponoval dostatečnou sadou důkazů k tomu, aby shledal P. K. vinným ze spáchání přestupku. Neměl proto právo věc odložit a zahájit se stěžovatelem řízení o správním deliktu. Stěžovatel rovněž namítá, že pokud správní orgán disponoval takovými podklady, ze kterých vyplývalo, že P. K. měl řídit v tutéž dobu jiné vozidlo, měl stěžovatele s takovými podklady seznámit a umožnit mu vyjádřit se k nim, jak ostatně judikoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 5. 5. 2010, č. j. 7 As 31/2010 - 94. Pokud tak správní orgán neučinil, jde o opomenutý důkaz, ke kterému nelze přihlížet.

[8] Stěžovatel krajskému soudu vytknul rovněž nesprávné posouzení právní otázky ústavní konformity koncepce objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt. Podle stěžovatele, je-li v žalobě namítána protiústavnost skutkové podstaty, nelze takovou žalobní námitku vypořádat odkazem na názor Nejvyššího správního soudu, když k výkladu ústavnosti zákona je povolán toliko Ústavní soud. Bylo tedy vhodné, aby krajský soud řízení o žalobě přerušil až do pravomocného skočení řízení vedeného u Ústavního soudu pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16, kde je právě tato otázka předmětem řízení zahájeného podle § 95 odst. 2 Ústavy. Současně stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil, a to z téhož důvodu.

[9] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou. Jejímu projednání v pořadí souladným s § 56 s. ř. s. nicméně bránila právě stěžovatelem vzpomínaná skutečnost probíhajícího řízení, vedeného u Ústavního soudu pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16. Předmětem daného řízení byl návrh Krajského soudu v Ostravě na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a na vyslovení protiústavnosti § 125f odst. 1 tohoto zákona, ve znění účinném do 30. 7. 2017. Nejvyšší správní soud proto řízení o kasační stížnosti přerušil usnesením ze dne 24. 1. 2018, č. j. 2 As 275/2017 – 29. Ústavní soud následně,

nálezem ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, uvedený návrh Krajského soudu v Ostravě zamítl. Ústavní soud přitom konstatoval, že § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nestanoví právní povinnost nesplnitelnou, dále že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla nepředstavuje zásah do vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny, není v rozporu se zásadou presumpce neviny podle čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 2 Úmluvy, ani s právem jednotlivce odepřít výpověď (čl. 37 odst. 1 Listiny, čl. 6 odst. 1 Úmluvy).

[10] Jelikož otázka ústavní konformity objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla byla výše popsaným způsobem rozřešena, odpadl tím důvod přerušení řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto výrokem I. tohoto rozsudku rozhodl o pokračování v řízení.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se neshoduje se stěžovatelem v tom, že by pro věrohodnost přiznání P. K. nebylo rozhodné, že se předtím přiznal i k jinému přestupkovému jednání, které je z praktického hlediska neslučitelné s přestupkovým jednáním v projednávané věci. V obecné rovině je samozřejmě teoreticky možné, že se P. K. přiznal i k jinému přestupkovému jednání mylně v domnění, že je dotazován na přestupkové jednání relevantní pro nynější věc. Ve správním spise je nicméně založena písemnost „Výzva řidiči motorového vozidla“, adresovaná v této věci P. K., v níž je přesně specifikován nejen čas a místo překročení maximální povolené rychlosti, nýbrž i registrační značka vozidla, kterému byla nadměrná rychlost změřena. Nadto k uvedené výzvě byly přiloženy snímky předmětného vozidla pořízené příslušným měřícím zařízením. Je tudíž v podstatě vyloučeno, aby P. K. mohl v obou odlišných případech mít za to, že se vyjadřuje k řízení jednoho a téhož vozidla. Vše nasvědčuje účelovosti obou jeho přiznání k přestupkovým jednáním, přičemž se spíše lze domnívat, že P. K. (resp. zmocněnec stěžovatele) se dopustil administrativního pochybení, když si „nepohlídal“ souběh obou svých účelových doznání učiněných před totožným správním orgánem. Nejvyšší správní soud dále na základě poznatků ze své rozhodovací činnosti podotýká, že právě P. K. je osobou často figurující v obdobných typech správních řízení v postavení osoby, která se přiznala k řízení motorového vozidla v době spáchání přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 8 As 158/2017 – 56). V rozsudku ze dne 27. 4. 2016, č. j. 5 As 122/2015 – 18, Nejvyšší správní soud k osobě P. K. uvedl, že v *„pozici ‚řidiče‘ vystupuje v řadě dalších řízení, jedná se přitom o osobu nekontaktní, které se nedaří doručovat písemnosti (k problémům s doručováním této konkrétní osobě se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 15. 9. 2015, č. j. 8 As 57/2015 – 46). Protože se nepodařilo zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti P. K., správní orgán prvního stupně věc odložil a vedl řízení o správním deliktu provozovatelky vozidla proti žalobkyni. V řízení o správním deliktu bylo žalobkyni i jejímu zmocněnci oznámeno ukončení dokazování a byli poučeni o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve stanoveném termínu dne 24. 2. 2014, na tuto výzvu ale nijak nereagovali. Ze správního spisu je zřejmé, že správní orgán neměl v úmyslu provádět další dokazování, skutkový stav pokládal za dostatečně zjištěný a následně rozhodl na základě důkazů založených ve spise. Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobkyně nezbytné nařizovat ústní jednání. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že správní orgán prvního stupně nepochybil, pokud v řízení nenařídil jednání a*

rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.“ Citovaný text lze přitom bezezbytku vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Nejen že osoba P. K. jakožto proklamovaného přestupce bývá zpravidla spojena s uplatňováním procesně-obstrukčních praktik provozovatele vozidla a jeho zmocněnce, ale navíc v nyní posuzované věci je věrohodnost tvrzení P. K. stran řízení měřeného vozidla relevantně zpochybněna též jiným přiznáním té samé osoby, které s tímto evidentně koliduje. Správní orgány a ani krajský soud nepochybily, konstatovaly-li nevěrohodnost přiznání. To nevyhnutelně vedlo k odložení věci (přestupku) a zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (stěžovatele). Nejvyšší správní soud tento postup aprobuje, a proto je daná kasační námitka nedůvodná.

[13] Stěžovatel dále namítal, že pokud správní orgán disponoval takovými podklady, ze kterých vyplývalo, že P. K. měl řídit v tutéž dobu jiné vozidlo, měl stěžovatele s takovými podklady seznámit a umožnit mu vyjádřit se k nim, jak ostatně judikoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 5. 5. 2010, č. j. 7 As 31/2010 – 94. Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí, že v odkazovaném rozsudku byla pojednávána právní otázka podstatně odlišná. V odkazovaném rozsudku byla důvodem kasace napadeného rozhodnutí jeho nepřezkoumatelnost způsobená nesprávným (nedostatečně ozřejmeným) postupem krajského soudu při zjišťování osobních, majetkových a výdělkových poměrů tehdejší žalobkyně v rámci posuzování splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků. Inspirace tam vyslovenými závěry proto nemá v nynější věci místo. Ve vztahu k námitce samotné je pak třeba zdůraznit, že správní orgán ve svém usnesení ze dne 25. 2. 2016, č. j. DOP/3655/2016-SDP2, „Záznam o odložení věci“, výslovně uvedl spisovou značku jiného správního řízení (zn. MÚ/DOP/3226/15), ve kterém se již dříve P. K. doznal k řízení jiného motorového vozidla na témž místě v době přestupkového jednání. Správní orgán taktéž nepominul (Nejvyšším správním soudem výše v tomto rozsudku popsanou) soustavnost vystupování P. K. v typově shodných případech dopravních přestupků jakožto řidiče vozidla a s tím spojenou účelovost jeho vyjádření a obstrukční charakter jeho obvyklého procesního jednání. Tento záznam o odložení věci byl zaslán na vědomí mj. i zmocněnci stěžovatele stejně jako stěžovateli samému. Stěžovatel tedy měl dostatečnou příležitost na uvedené důvody odložení přestupkové věci reagovat v samotném řízení o správním deliktu, jež bylo následně zahájeno oznámením správního orgánu ze dne 25. 2. 2016, č. j. DOP/3692/2016-SDP2. Právě v textu tohoto oznámení o zahájení řízení o správním deliktu byl stěžovatel správním orgánem informován o svém právu účastnit se provedení důkazů, mezi které se řadily i listiny ze správního spisu vedeného u správního orgánu pod sp. zn. MÚ/DOP/3226/15 (celkem 12 listinných položek z uvedeného správního spisu). Stěžovatel však zůstal po čas řízení o správním deliktu zcela pasivním, pročež je jeho nynější kasační námitka zjevně účelová a nedůvodná.

[14] Ve vztahu k námitce protiústavnosti zákonem o silničním provozu rozeznávaného institutu objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla Nejvyšší správní soud odkazuje na výše podané závěry Ústavního soudu, jež danou námitku vypořádaly, přičemž dotčená právní úprava nebyla shledána rozpornou s ústavním pořádkem.

[15] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, pročež ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Naproti tomu procesně úspěšný žalovaný patrně nevynaložil v řízení o kasační stížnosti takové náklady, jež by přesahovaly běžný rámec jeho úřední činnosti, a které by mu tak náleželo přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2018

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu